

Medlemmer selv, at en stor Deel af disse Indvendinger beroede deels paa Misforstaelse af mine Ord og deels paa en anden Synsmaade med Hensyn til Sagen i det Hele, end den, jeg har gjort gjældende. Jeg skal derfor væsentligt i mit Slutningsforedrag holde mig til en mere almindelig Betragtning af Sagen. Der er idag af flere Talere, og, saavidt jeg husker, ogsaa i forrige Møde, blevet sagt: Hvad kan det hjælpe, at vi holde en Hær, hvad kan det hjælpe, at vi holde en Flaade, hvad kan det hjælpe, at vi have Penge, naar ikke Hæren og Flaaden gjøres saa stærke, at de ere istand til at forsvare Landet? Dette berører paa en Tanke, som efter min Mening ikke er stemmende med, hvad der maa være Grundtanken i vort Forsvarsvæsen; thi, mine Herrer, idet De fremkalde denne Betragtning, gaae De ud fra, at vi skulle bestræbe os for at stille et Bærn paa Benene, som vilde være istand til at beskytte os virksomt, naar vi atter skulde have den store Ulykke at komme i Kamp med en Stormagt og staae alene i denne Kamp; men det har fra Begyndelsen af, da vi have pleiet Forhandlinger om denne Sag, været erkjendt fra alle Sider, at en saadan Tanke fornuftigvis ikke kunde lægges i vort Forsvarsvæsen, idet det nemlig fra Begyndelsen af var tydeligt for Enhver, at dette vilde være en aldeles forgæves Bestræbelse fra vor Side. Vor Opgave ved at skabe et nyt Forsvar, har været en dobbelt; den har for os været at gjøre en alvorlig Anstrengelse for at vise hele Verden, at vi trods de store Ulykker, der havde ramt os, ikke vare anderledes bøde, end at vi kunde samle vor Kraft til, naar en ny Kamp skulde forestaae os, at gjøre af den Modstand, der med Rimelighed kunde forlanges af et lille Folk som vort. For det Andet har den været, at de Kræfter, som vi offrede dertil, blev ordnede paa en saa hensigtsmæssig og med alle vore nationale Forhold saa meget som muligt stemmende Maade. Det er disse Bestræbelser, der have ført os til den Hær- og Flaadeplan, som vi have vedtaget. Nu siger jeg: Hvad har altsaa været det, som vi maatte gaae ud fra? Det er en vis Grundanskuelse med Hensyn til, hvilken Kraft af Folk, og hvilken Kraft af Penge vi kunde lægge til Grund

for vore organisatoriske Bestræbelser. Deraf ville de Herrer see, at naar man taler om et finansielt Udgangspunkt, er dette en Hovedsæde ved den hele Sag, og man kan ikke gaae fra det finansielle Udgangspunkt uden at forrykke noget af Grundvolden for den hele Bygning, der foreligger, som er vort egentlige Hvildepunkt, det vi støtte os til i alle vore Forhandlinger. Nu er det min Paastand — jeg er overbevist om, at Fleertallet af Thingets ærede Medlemmer vil give mig Ret her — at saaledes, som vi forhandlede for et og to Aar siden, er det finansielle Udgangspunkt det, jeg tillod mig at nævne allerede i mit forrige Foredrag med Hensyn til, hvad der her særlig foreligger; Bygningen af nye Skibe, nemlig det, at en aarlig Udgift af circa 500,000 Rd. var Noget, der stod i et passende Forhold til Landets Kræfter. Nu tillader jeg mig at sige, at der ikke siden er kommet Noget frem, som i meget væsentlig Grad kunde forrykke det Udgangspunkt, vi dengang tog. Det er nu meget rigtigt, hvad de ærede Medlemmer komme og sige til os, naar de navnlig udtrykke sig, som de idag have udtrykt sig, at det er bedre at have større Skibe end mindre, at dette maaskee endogsaa kan siges i en vis Forstand at være mere oekonomisk. Alt dette skal meget gjerne indrømmes, men jeg siger, at Sagen er den, at ifølge den Betragtning, vi tidligere ere gaaede ud fra, er det, at der er et vist Antal Skibe, det Rigtige, og naar der skal være et vist Antal Skibe, er der en vis Grad af Beføstning, som disse Skibe ikke kunne overstige, naar man nogenlunde vil holde sig paa det givne finansielle Gebeet. Derfor er det, at denne Paastand, at større Skibe ere bedre end mindre, kan staae fuldkommen upækket, medens man dog kan vedtage, at man ikke vil gaae til disse større Skibe; thi De ville let see, at dersom denne Sandhed skal være eneherkende, vil man ikke alene komme til saadanne Skibe, som her er Tale om, men til Skibe, der ere over dobbelt saa store. Der er ingen Grænse i den Henseende. Og naar de ærede Medlemmer sige, at det er af Bigtighed og vil befordre vor Flaades Kraft, naar vi ekstrordinært anstaafe et meget kraftigt Krigsskib, saa er dette ogsaa fuldkomment rigtigt; men